

**UCAPAN PENGGULUNGAN YAB MENTERI BESAR
MESYUARAT KEDUA, TAHUN KEEMPAT
DEWAN NEGERI KEEMPAT BELAS, PERAK DARUL RIDZUAN**

Assalamualaikum Warahmatullahi Wabarakatuh dan Salam Sejahtera

Bismillahirrahmanirrahim,

Yang Berhormat Dato' Yang Dipertua,

Terlebih dahulu, marilah sama-sama kita merafakkan setinggi kesyukuran ke hadrat Allah SWT atas limpah perkenan dan keizinan-Nya jua, **Mesyuarat Kedua, Tahun Keempat, Dewan Negeri Perak Darul Ridzuan Keempat Belas** yang bermula dengan pembentangan Belanjawan 2022 pada Jumaat, 10 Disember 2021 telah berjalan dengan lancar.

Sesi Perbahasan Rang Undang-undang Enakmen Perbekalan 2022 dan Usul Kumpulan Wang Pembangunan 2022 telah berlangsung selama tiga hari mulai Isnin lalu, di mana 42 orang Ahli Dewan Negeri telah berbahas iaitu masing-masing 18 orang mewakili Kerajaan, 23 dari blok pembangkang dan seorang wakil rakyat Bebas.

Sepanjang sesi perbahasan, pelbagai perkara telah disentuh dan disusuli dengan penggulungan oleh Ahli-ahli Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri yang memberikan respon mengikut portfolio masing-masing kecuali YB Rungkup yang kini sedang bercuti sehingga 21 Disember 2021.

Sehubungan dengan itu, dalam sesi penggulungan ini, saya juga akan memberikan maklum balas terhadap isu-isu yang dibangkitkan berkaitan portfolio Industri, Pelaburan dan Pembangunan Koridor Perak.

Dalam sesi penggulungan ini, saya akan menumpukan kepada perkara-perkara yang difikirkan wajar untuk disentuh, manakala mana-mana yang tak sempat disentuh akan diberi perhatian, pertimbangan dan tindakan di mana perlu, termasuklah isu-isu yang boleh diselesaikan secara pentadbiran.

Saya juga memohon maaf kerana ada beberapa perkara yang dibangkitkan tidak dapat saya jawab memandangkan ia berada di luar bidang kuasa Kerajaan Negeri terutamanya isu-isu yang boleh dipanjangkan untuk perhatian dan tindakan di peringkat Kerajaan Persekutuan.

Yang Berhormat Dato' Yang Dipertua,

Sebelum menyentuh kepada perkara-perkara berkaitan secara langsung dengan portfolio saya sebagai Menteri Besar, izinkan saya memulakan ucapan penggulungan ini untuk memberi sedikit sebanyak pencerahan kepada isu yang paling banyak dibangkitkan oleh rakan-rakan Ahli Yang Berhormat iaitu mengenai pengurangan peruntukan yang disediakan dalam Belanjawan 2022.

Daripada 42 Ahli Yang Berhormat yang mengambil bahagian dalam sesi perbahasan, seramai 23 atau lebih separuh daripadanya **membangkitkan isu pengurangan peruntukan** meliputi pelbagai sektor atau jabatan.

Ada yang mengutarakan teori dan falsafah ekonomi tertentu untuk menggambarkan keperluan kerajaan negeri untuk menyediakan perbelanjaan yang lebih besar untuk melonjakkan ekonomi dan mendorong peningkatan aliran tunai. Ada pula yang tampil dengan teori dan falsafah ekonomi yang menyokong hujah supaya perbelanjaan negeri dikawal bagi mengelakkan beban kewangan yang lebih berat pada masa hadapan.

Apa pun, saya sangat menghargai setiap pandangan dan teguran yang dilontarkan oleh rakan-rakan Ahli Yang Berhormat. Kerana saya percaya, segala pandangan dan teguran itu adalah bersandarkan kepada **NIAT** kita semua untuk memastikan belanjawan yang dibentangkan dapat menjadi jawapan kepada segala keluhan kesah rakyat dalam menghadapi situasi ekonomi yang masih tidak menentu.

Dan perlu saya sebutkan bahawa, sebahagian daripada pandangan dan teguran itu sebenarnya turut dibangkit dan dibincang secara panjang lebar dalam sesi konsultasi dan libat urus yang dijalankan dengan pelbagai pihak dalam proses kita merangka Belanjawan 2022.

Namun, pertimbangan paling utama ketika kita merangka belanjawan tahun hadapan ialah dengan meneliti kedudukan kewangan negeri yang kini berada dalam keadaan defisit sebanyak **RM73 juta** setakat 16 Disember 2021. Begitu juga keperluan untuk kita menyemak prestasi kutipan hasil negeri yang menyusut dengan begitu ketara berbanding unjuran asal.

Hal ini turut disentuh dan diulas dengan baik oleh beberapa Ahli Yang Berhormat termasuk YB Aulong dan YB Temengor yang menekankan betapa pandemik COVID-19 telah mendatangkan impak yang cukup besar kepada kedudukan kewangan serta prestasi kutipan hasil negeri sekaligus membataskan kemampuan kerajaan untuk berbelanja lebih besar.

Sebab itulah, selepas mengambil kira segala pertimbangan yang perlu dan meneliti setiap pandangan dan keperluan rakyat, saya dan rakan-rakan dalam kerajaan mengambil ketetapan bahawa Belanjawan 2022 mestilah **realistik dengan mengambil kira kemampuan kewangan kerajaan**. Bak kata nasihat orang bijak pandai, *ukur baju di badan sendiri dan beringat sebelum kena, berjimat sebelum habis*.

Seperti yang saya sebutkan dalam pembentangan Jumaat lalu, setiap defisit akan menjejaskan baki Akaun Hasil Disatukan. Jika dalam keadaan defisit dan kita tidak mengurus perbelanjaan secara cermat dengan berbelanja ikut kemahuan dan bukannya keperluan, maka kita mungkin terpaksa berhutang dengan Kerajaan Persekutuan untuk membiayai perbelanjaan mengurus dan pembangunan negeri.

Dalam konteks ini, saya sebagai Menteri Besar boleh memilih untuk mengambil pendekatan **populis** dengan meminta supaya peruntukan ditambah RM50 juta, RM100 juta atau RM200 juta supaya belanjawan ini dilihat besar dan kerajaan mungkin menjadi popular. Tetapi apakah gunanya menjadi popular jika kita akhirnya melonggokkan hutang yang terpaksa ditanggung oleh anak cucu cicit kita di kemudian hari.

Berakit-rakit ke hulu

Berenang-berenang ketepian

Bersakit-sakit dahulu

Bersenang-senang kemudian

Yang Berhormat Dato' Yang Dipertua,

Sedikit sebanyak pencerahan saya tadi diharap dapat memberi gambaran kepada kita semua bahawa bukan mudah untuk saya dan rakan-rakan pentadbiran Kerajaan Negeri merangka Belanjawan 2022. Ia tidak mudah kerana dirangka dalam suasana yang begitu getir dan mencabar. Ia menuntut Kerajaan Negeri untuk mengambil sikap rasional, munasabah dan berpijak di atas bumi yang nyata.

Namun, sesukar mana pun keadaan yang dihadapi, semangat Belanjawan 2022 ini tetap bertaut kepada matlamat Kerajaan Negeri untuk memulihkan semula ekonomi tanpa sesekali berkompromi dalam soal tanggungjawab membela kebajikan rakyat yang memerlukan.

Atas dasar itulah, dana **RM47 juta telah disediakan melalui Kumpulan Wang Amanah** untuk membiayai Pakej Rangsangan Ekonomi dan boleh dimanfaatkan untuk menampung mana-mana sektor yang memerlukan perhatian.

Bagi mengukuhkan kesediaan kita dalam menghadapi tahun hadapan yang belum ada kepastian, **Belanjawan 2022 juga akan didukung oleh komitmen kewangan** syarikat-syarikat milik kerajaan (GLC) untuk membiayai program-program kesejahteraan rakyat termasuk dalam hal ehwal kebajikan, pendidikan, pertanian dan pembangunan usahawan. Ini tidak termasuk peruntukan yang disalurkan oleh Kerajaan Persekutuan melalui agensi-agensi di bawahnya.

Sehubungan itu, saya mengambil maklum segala pandangan yang disuarakan oleh rakan-rakan Ahli Yang Berhormat. Insya-Allah, saya dan rakan-rakan dalam pentadbiran kerajaan akan menggembleng segala usaha untuk memastikan Belanjawan 2022 akan akhirnya dapat dinikmati oleh segenap lapisan rakyat.

Dengan mengambil kira semua pandangan dan hujah yang disampaikan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat maka jika ada keperluan, InshaAllah, Kerajaan Negeri akan melakukan semakan selepas suku tahun kedua 2022. Jika kedudukan kewangan negeri menunjukkan prestasi yang baik, pertimbangan akan dibuat untuk membentangkan bajet tambahan.

Yang Berhormat Dato' Yang Dipertua,

Bagi meneruskan sesi penggulangan ini, izinkan saya untuk menjawab perkara-perkara yang telah dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat berkaitan portfolio saya.

Yang Berhormat Batu Kurau telah membangkitkan isu mengenai peranan agensi dan GLC dalam menyumbang kepada keberhasilan ekonomi Kerajaan Negeri.

Untuk makluman Yang Berhormat Batu Kurau, agensi dan *Government-Linked Companies* (GLCs) di bawah Kerajaan Negeri Perak telah menyumbang kepada keberhasilan ekonomi Kerajaan Negeri dalam bentuk sumbangan kewangan kepada Kerajaan Negeri dan pelaksanaan inisiatif bagi membantu rakyat Negeri Perak.

Sehingga kini, terdapat lima GLC yang memberi sumbangan kepada hasil negeri. Setakat 16 Disember 2021 jumlah sumbangan GLC yang telah diterima adalah RM40.15 juta. Pecahan sumbangan mengikut GLC yang telah memberi sumbangan adalah seperti berikut:

- (i) Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak (PPPNP)

= **RM17.0 juta**
- (ii) Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Perak (SSI) =

RM5.0 juta
- (iii) Perbadanan Menteri Besar (MB Inc.) = **RM3 juta**
- (iv) Lembaga Air Perak (LAP) = **RM15 juta**
- (v) Digital Perak Corporations Holding (DPCH) = **RM150 ribu**

Selain daripada itu, pada tahun 2021, PPPNP telah berupaya menghasilkan sebanyak RM22 juta, manakala MB Inc. menghasilkan sebanyak RM50 juta dalam bentuk royalti bahan batu bagi tahun 2019 hingga tahun 2021. Sementara itu pula, LAP menyumbang RM25 juta bagi tahun 2021 bayaran royalti air mentah.

Terdapat juga sumbangan secara langsung kepada rakyat melalui inisiatif-inisiatif bagi merancakkan sektor pertanian dan usahawan serta program-program Tanggungjawab Sosial Korporat (CSR). Sebagai contoh, PPPNP telah melancarkan program Pertanian Bandar dengan jumlah keluasan sekitar 7.47 ekar serta melibatkan 6,540 peserta.

Selain itu, pembangunan hub halal daging Perak juga dapat melonjakkan pengeluaran daging lembu di Negeri Perak.

Usahawan-usahawan di Negeri Perak juga mendapat sokongan agensi Kerajaan Negeri seperti **PPPNP, Yayasan Perak, Yayasan Bina Upaya** melalui program-program pembangunan usahawan yang menyediakan geran, pinjaman tanpa faedah, kursus, serta program pemantapan usahawan di Negeri Perak.

Dalam usaha untuk memastikan agensi memfokuskan teras perniagaan masing-masing, beberapa inisiatif telah dilaksanakan sebagai contoh PKNPk sedang melaksanakan **Pelan Transformasi Halatuju *Accepting Reality & Moving Forward*** melibatkan 3 fasa Mitigasi atau Pemulihan, Penyatuan Segmen Perniagaan dan Rangka Halatuju.

PKNPk mengambil pendekatan untuk memanfaatkan sumber sedia ada dan melaksanakan ***consolidation of business activities*** bagi memastikan hanya anak syarikat yang berpotensi dan berdaya saing sahaja dikekalkan.

Ini bagi memastikan PKNPk kekal fokus kepada bidang utama atau khusus yang dapat menjana pendapatan yang konsisten dan sekaligus menyokong aspirasi Kerajaan Negeri melalui Pelan Perak Sejahtera 2030.

Yang Berhormat Batu Kurau juga mencadangkan supaya Pejabat Tanah menambah baik proses kelulusan projek dengan melihat kepada permohonan di setiap mukim.

Untuk makluman Yang Berhormat Batu Kurau, pentadbiran tanah melaksanakan kajian dan semakan berterusan dalam menambahbaik proses kerja dan mempercepatkan tempoh keputusan bagi suatu permohonan tanah.

Antara inisiatif yang telah dibuat ialah pelaksanaan perwakilan kuasa daripada Pihak Berkuasa Negeri kepada Pengarah Tanah dan Galian dan Pentadbir Tanah Daerah dalam mempertimbangkan permohonan tertentu bagi mempercepatkan proses.

Kerajaan Negeri juga telah meluluskan pendekatan dan penambahbaikan bagi penyelesaian tunggakan permohonan tanah. Antaranya:

- 1) Pejabat Tanah dan Daerah hanya perlu mendapatkan ulasan jabatan teknikal yang berkaitan sahaja untuk sesuatu permohonan selain ulasan jabatan yang wajib dikemukakan;
- 2) Maklumat dalam Rancangan Tempatan Daerah (RTD) berkaitan, digunakan sebagai rujukan kesesuaian aktiviti bagi sesuatu permohonan;
- 3) Permohonan-permohonan tertentu sahaja dibawa untuk pertimbangan Mesyuarat Jawatankuasa Pemilihan Tanah Daerah

(JKPTD) iaitu permohonan tanah rancangan dan permohonan bertindih;

- 4) Menguatkuasakan sepenuhnya pelaksanaan *One Stop Centre* (OSC) ulasan teknikal oleh Pejabat Tanah dan Daerah; dan
- 5) Mengoptimumkan penggunaan aplikasi dan teknologi dalam penyediaan laporan tanah seperti penggunaan *google earth* terkini dan *drone* dalam siasatan tanah.
- 6) Bagi mempercepatkan proses pemberimilikan kepada peserta RPT dan RPB, Pihak Berkuasa Negeri telah memberi kuasa kepada Pentadbir Tanah Daerah untuk melaksanakan pemilihan peserta tanpa perlu diangkat kepada Pihak Berkuasa Negeri untuk dipertimbangkan.
- 7) Menambahbaik proses permohonan dengan menetapkan tempoh masa untuk memproses permohonan pemberimilikan tanah iaitu selama 190 hari bermula dari tarikh penerimaan permohonan sehingga keputusan permohonan disampaikan kepada pemohon bermula 1 April 2021.
- 8) Pelaksanaan sistem eTanah yang mula digunapakai mulai 15 Februari 2021 juga dilihat akan membantu mempercepatkan proses permohonan melalui ruang penambahbaikan seperti integrasi dengan sistem-sistem di agensi lain yang berkaitan.

Yang Berhormat Tebing Tinggi telah menarik perhatian dewan ini apabila membangkitkan status penambahbaikan Perintah-perintah Tetap Dewan Negeri Perak.

Untuk makluman YB Tebing Tinggi, gerak kerja penambahbaikan telah bermula pada tahun 2019. Penambahbaikan melibatkan memperkemaskan struktur ayat, penggunaan tatabahasa yang tepat, penyelarasan Bahasa Melayu dan Bahasa Inggeris dan cadangan perkara-perkara baharu seperti Pengiktirafan Ketua Pembangkang, siaran langsung semasa persidangan, penubuhan jawatankuasa baharu dan lain-lain lagi.

Beberapa sesi bengkel penambahbaikan yang telah diadakan melibatkan Yang Dipertua dan Timbalan Yang Dipertua Dewan Negeri Perak, wakil Ahli Dewan Negeri dari blok Kerajaan dan blok Pembangkang, mantan Yang Dipertua Dewan Negeri Perak, Pensyarah Undang-Undang dari Universiti Malaya dan Universiti Teknologi MARA, Penyelidik Parlimen, wakil Dewan Undangan Negeri Selangor, Negeri Sembilan dan Pahang serta Ahli Dewan Negeri Belia Negeri Perak.

Sukacita saya maklumkan kepada YB Tebing Tinggi, satu usul cadangan **Penambahbaikan Perintah-Perintah Tetap Dewan Negeri Perak** akan dibawa pada hari Isnin bersamaan 20 Disember 2021 bagi membolehkan Jawatankuasa Perintah-Perintah Tetap menjalankan fungsinya secara lebih rasmi. Dengan usul ini maka cadangan penambahbaikan tersebut akan dibawa ke sidang Dewan Negeri yang akan datang.

Yang Berhormat Dato' Yang DiPertua,

Seterusnya saya ingin memberi maklum balas terhadap isu dibangkitkan YB Chenderiang berhubung langkah-langkah Kerajaan Negeri untuk merencanakan lagi pembangunan Pulau Pangkor sebagai pulau bebas cukai melalui Sekretariat Pulau Bebas Cukai Pangkor.

Seperti Yang Berhormat Chenderiang sedia maklum, Pulau Pangkor telah diisytihar sebagai Pulau Bebas Cukai (PBC) bermula pada 1 Januari 2020 yang lalu. Sejak pengisytiharan tersebut, Sekretariat PBC Pangkor telah dipertanggungjawabkan untuk menyelaras pengurusan Pulau Pangkor sebagai PBC merangkumi aspek-aspek pembangunan infrastruktur, pelancongan dan komuniti.

Seperti mana pulau-pulau bebas cukai yang lain seperti Langkawi, Tioman dan Labuan, Pulau Pangkor juga akan mempunyai satu badan mengurus untuk mengawal selia pembangunan pulau berkenaan sebagai PBC. Dalam usaha untuk memperkasakan sekretariat ini, Kerajaan Negeri akan memperhalusi beberapa cadangan yang sesuai untuk digunapakai di dalam penubuhan badan mengurus berkenaan.

YB Chenderiang juga menyebutkan bahawa peruntukan RM19.94 juta telah diperuntukkan untuk pelbagai projek di Pulau Pangkor. Sejumlah RM12 juta daripadanya adalah untuk teks elektrik.

Untuk makluman YB, setakat ini Kerajaan Negeri telah mengambil langkah-langkah berikut ke arah pelaksanaan projek ini :

- a) Sesi libat urus bersama jabatan dan agensi teknikal;
- b) Sesi Townhall bersama para pengusaha kereta sewa daripada kumpulan syarikat pengendali, pihak Koperasi Pemandu Kereta Sewa Pulau Pangkor, serta wakil-wakil jabatan dan agensi; serta
- c) Beberapa sesi pembentangan modul pelaksanaan bersama agensi teknikal.

Setakat ini, Kerajaan Negeri masih dalam peringkat memperhalusi kebolehlaksanaan projek ini, dengan mengambilkira beberapa komponen teknikal dan permasalahan sedia ada yang dibangkitkan seperti isu pemilikan, lesen dan permit, penguatkuasaan, dasar kemasukan kenderaan sedia ada di Pulau Pangkor, pelupusan aset, serta penyediaan fasiliti dan kemudahan.

Terdapat isu yang melibatkan faktor perundangan di peringkat Negeri dan juga Persekutuan yang perlu diperhalusi dengan lebih teliti. Keputusan pelaksanaan projek kenderaan elektrik di Pulau Pangkor ini akan ditetapkan setelah satu modul pelaksanaan terbaik dikenalpasti dan dipersetujui kelak bagi memastikan manfaat pelaksanaan projek ini dapat dinikmati secara bersama oleh pengguna dan pengusaha, serta menepati kehendak dan sasaran Kerajaan Negeri.

Sementara itu, baki RM7.94 juta lagi telah dibelanjakan untuk projek-projek berikut:

- a) Tempat pendaratan bot kargo Pulau Pangkor RM0.5 juta;
- b) Pembinaan struktur ruang menunggu jeti Pangkor RM0.3 juta;
- c) Pembinaan Bangunan Tandas dan Surau di Teluk Nipah RM0.45 juta;

- d) Dalam pelaksanaan membina Arena Square, Ruang Perniagaan dan Restoran Terapung Teluk Baharu RM3.0 juta dan;
- e) Dalam pelaksanaan membina ruang perniagaan bazaar di Teluk Nipah RM3.69 juta.

Ahli YB Chenderiang juga telah bertanyakan status pembangunan Projek Sekolah Menengah Tahfiz Darul Ridzuan (SMTDR) Sungai Manik.

Untuk makluman YB, Kerajaan Negeri sedang memperhalusi komponen skop dan kos projek terkini yang telah dikemaskini dan dikemukakan oleh JKR Negeri Perak pada sekitar November 2021 bagi tujuan penentuan siling projek kelak. Sekiranya semua keperluan dan dokumentasi telah dilengkapi, projek ini boleh dibida untuk dilaksanakan di bawah peruntukan pada tahun 2023 kelak, tertakluk kepada keperluan dan kelulusan pada masa hadapan jua.

Selain itu, UPEN juga telah dimaklumkan bahawa kos projek juga akan meningkat sebanyak 40 peratus atau bersamaan RM13.8 juta berbanding dengan kos pembinaan SMTDR Tambun disebabkan oleh tiga faktor utama iaitu kerja-kerja rawatan tanah, penambahbaikan sistem saliran dan longkang serta kenaikan kos bahan binaan.

Dalam sesi perbahasan YB Simpang Pulai, beliau membangkitkan mengenai anggaran hasil yang akan dikutip oleh Kerajaan Negeri melalui tujuh jenis hasil baru pada tahun hadapan.

Untuk makluman YB Simpang Pulai, adalah diunjurkan keseluruhan hasil baru tahun hadapan melalui hasil-hasil baru berkenaan adalah berjumlah RM81.3 juta iaitu meliputi pecahan seperti berikut:

- i. Pembermilikan tanah kerajaan bagi tujuan talian rentis TNB adalah berjumlah RM13.0 juta;
- ii. Pengenaan caj eksport perlombongan/bahan mineral kepada produk akhir dan pemprosesan bahan mineral (kuari) berjumlah RM30.0 juta;

- iii. Pembinaan 150 menara telekomunikasi di bawah Pelan Jalinan Digital Negara (JENDELA) berjumlah RM0.3 juta;
- iv. Hasil pelupusan tanah secara tender dianggarkan berjumlah RM30.0 juta;
- v. Pengeluaran permit khas projek solar dengan kerjasama Suruhanjaya Tenaga boleh memberi pendapatan tambahan RM2.0 juta;
- vi. Semakan semula Kawasan R&R PLUS dan WCE dengan kadar premium dan cukai berorientasikan komersial disasarkan menambah hasil kerajaan sebanyak RM1.0 juta; dan

- vii. Pengenaan caj bagi mana-mana tanah Kerajaan yang telah dirizabkan kepada Kerajaan Persekutuan khususnya bagi kegunaan komersial di bawah Pajakan Tanah Rizab. Dalam konteks ini, telah dikenalpasti penggunaan tanah bagi tujuan Projek Lebuhraya Utara Selatan [PLUS], Lebuhraya Pesisir Pantai Barat [WCE] dan jajaran utiliti termasuk paip gas dengan anggaran kutipan yang boleh diperolehi daripada pengenaan pajakan tanah rizab ini adalah RM5.0 juta.

YB Ayer Kuning sentiasa prihatin bagi projek SMTDR Batang Padang.

Oleh itu, sukacita saya memaklumkan di sini bahawa Kerajaan Negeri sentiasa memastikan projek pembangunan SMTDR adalah mengikut skop dan komponen yang tertakluk dalam kontrak. Sekiranya peruntukan tambahan diperlukan, kos tersebut perlu dibida semula memandangkan skop tersebut merupakan satu komponen baru bagi projek ini. Skop pembinaan dewan serbaguna, surau dan kantin telah dikeluarkan dari skop asal pada tahun 2016 kerana kekangan kewangan. Kerajaan Negeri akan menilai keutamaan projek pembinaan dewan serbaguna, surau dan kantin SMTDR Batang Padang dalam bajet yang akan datang.

Seterusnya, kuota maksima penempatan keseluruhan pelajar di setiap SMTDR ialah seramai 150 orang berdasarkan kelulusan Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri (MMK). Berdasarkan data yang terkini, didapati terdapat 95 orang pelajar telah ditempatkan di SMTDR Batang Padang dengan kapasiti 63.3%.

Oleh itu, berdasarkan jumlah peratusan kekosongan sedia ada iaitu sebanyak 36.7%, pihak JAIPk bersama SMTDR Batang Padang boleh menambah lagi bilangan pelajar dengan tujuan untuk memaksimakan operasi sekolah dan membuka peluang kepada lebih ramai pelajar di kawasan Tapah.

Yang Berhormat Dato' Yang DiPertua;

YB Pasir Pinji pula bertanyakan butiran perbelanjaan bagi baki akaun Amanah Tanggungjawab Sosial Korporat TNB Janamanjung bagi tahun 2020.

Untuk makluman Yang Berhormat Pasir Pinji, sebanyak RM8.66 juta Akaun Amanah Tanggungjawab Sosial Korporat TNB Janamanjung telah dibelanjakan seperti butiran berikut:

BIL.	PERKARA	JUMLAH (RM juta)
1.	Pelbagai Program Bantuan Berkaitan Covid-19	5.085 juta
2.	Program Bantuan Pembasmian Kemiskinan - Community Feeding	0.255 juta
3.	Program Bantuan Pembangunan Ekonomi	0.652 juta
4.	Program Bantuan Untuk Pendidikan	2.625 juta
5.	Program atau Projek Lain - Bencana	0.043 juta
JUMLAH		8.660 juta

YB Dato' Yang Dipertua,

Dengan penuh minat dan semangat yang tinggi, YB Pasir Pinji juga telah bertanyakan mengenai status kajian "Persediaan Pasca Pandemik dan Endemik COVID-19 Negeri Perak" yang digerakkan oleh IDR bersama-sama dengan perwakilan Dewan Belia.

Kajian ini telah bermula pada 12 Oktober sehingga 30 November 2021. Buat masa ini, kajian ini berada dalam fasa analisis data yang dijangka siap sepenuhnya pada Februari 2022. Menjawab soalan Yang Berhormat, hasil dapatan kajian yang dilakukan ini akan memberi manfaat kepada ekonomi dari segi penghasilan garis panduan dalam perangkaan inisiatif dan program untuk rakyat Perak memandangkan Kerajaan Negeri memfokuskan kepada persiapan ke arah membuat keputusan berasaskan data (*data driven decision making*).

Yang Berhormat Dato' Yang Dipertua,

Amat menarik sekali apabila YB Sungai Rapat telah mencadangkan supaya Kerajaan Negeri bermurah hati menaikkan peruntukan OG kepada RM200 ribu di samping peruntukkan PEMACU RM 200 ribu.

Saya memahami hasrat YB Sungai Rapat cuma dukacita saya tidak dapat memenuhi permintaan itu atas sebab-sebab berikut:

- 1) Kemampuan kewangan yang terbatas. RM300 ribu yang diluluskan pada tahun 2022 adalah lebih besar daripada RM200 ribu yang diluluskan pada tahun semasa; dan

- 2) Agihan RM100 ribu secara OG adalah wajar berasaskan pandangan Jabatan Audit Negara supaya Kerajaan Negeri menumpukan perbelanjaan kepada pelaksanaan projek-projek fizikal berbanding sumbangan.

Yang Berhormat Dato' Yang DiPertua,

Untuk makluman YB Pantai Remis pula, Hutan Simpan Segari Melintang telah diwartakan sebagai Hutan Simpanan Kekal (HSK) pada 3 Mei 1956 dan dikelaskan sebagai Hutan Pengeluaran. Setakat ini Kerajaan Negeri tidak ada perancangan untuk mewartakannya sebagai Taman Negeri sebaliknya seluas 2,170 hektar akan diklasifikasikan semula sebagai Hutan Perlindungan.

Untuk makluman YB, Kerajaan Negeri melalui Jabatan Perhutanan Negeri Perak juga telah melaksanakan Pengurusan Hutan Secara Berkekalan (SFM) di Negeri Perak berdasarkan kepada Rancangan Pengurusan Hutan (RPH) Negeri Perak 2016–2025 selaras dengan peruntukan di dalam Akta Perhutanan Negara (1984).

RPH ini mengandungi senarai komprehensif arahan-arahan dan pelan tindakan yang perlu dipatuhi dan dilaksanakan oleh Jabatan Perhutanan Negeri Perak dalam usaha menguruskan dirian hutan bagi tempoh kira-kira 10 tahun akan datang.

Ia juga turut mengandungi senarai arahan berhubung dengan langkah-langkah yang dicadangkan bagi menghadapi dan mengurangkan kesan negatif dari pelaksanaan pelbagai aktiviti perhutanan terhadap sumber biodiversiti, alam sekitar dan lain-lain ekosistem hutan. Semakan semula separuh penggal RPH akan dibuat iaitu setiap lima (5) tahun. Selain itu, pemantauan dan penguatkuasaan secara berkala ke atas Hutan Simpanan Kekal juga dibuat oleh Pejabat Hutan Daerah.

Bagi menjamin kelestarian kawasan ini, **Kerajaan Negeri tidak bercadang untuk meluluskan sebarang permohonan baru** bagi mengusaha hasil mineral dan bahan batu di kawasan Hutan Simpan Segari Melintang.

Dalam pada itu, semakan semula kepada semua kelulusan sedia ada yang tidak beroperasi atau berstatus 'quo' membolehkan kajian kepada kelulusan semasa dikemukakan untuk dicadangkan pembatalan bagi kawasan sedia ada yang tidak terlibat dengan aktiviti perlombongan.

Tindakan pembatalan adalah wajar bagi meminimalkan pembukaan kawasan baru dengan penilaian yang lebih ketat dibuat. Di samping itu, penyediaan Laporan Kesan Penilaian Alam Sekitar (EIA) perlu diperolehi terlebih dahulu sebelum sesuatu kebenaran pengoperasian boleh diberikan.

Kerajaan Negeri telah mengambil langkah-langkah perlu untuk mengatasi masalah hakisan bagi kawasan yang dibangkitkan oleh YB Pantai Remis. Segala arahan daripada pihak JAS bagi pelaksanaan kerja-kerja remidi telah dipatuhi sepenuhnya oleh kontraktor lantikan MB Inc. merangkumi kerja-kerja pembersihan di kawasan bawah alur air bermusim, penyediaan *Best Management Practices* (BMPs) seperti *silt trap*, *silt fence*, *diversion channel*, penanaman pokok dan penghijauan semula kawasan lereng-lereng bukit menggunakan *green matt* dan *hydroseeding*.

Pihak JAS telah menarik balik Perintah Berhenti Kerja pada 25 November 2021 manakala Pejabat Hutan Daerah Kinta/Manjung telah menarik balik Notis Borang 2 pada 3 Disember 2021. Oleh itu, operasi pengkuarian di kawasan ini sudah boleh diteruskan mengikut syarat-syarat yang ditetapkan di dalam kelulusan EIA dan Lesen Kecil.

Yang Berhormat Dato' Yang DiPertua,

Kerajaan Negeri turut memahami keluh kesah yang disuarakan oleh Yang Berhormat Pantai Remis mengenai isu kelewatan memproses permohonan pembangunan tanah oleh PTG.

Untuk makluman Yang Berhormat, PTG telah memulakan sistem eTanah pada 15 Februari 2021. Pada permulaan penggunaan sistem tersebut, pihak PTG menerima aduan mengenai kesukaran pengguna untuk menyesuaikan diri dengan proses permohonan baru yang perlu dilakukan secara dalam talian berbanding secara manual sebelum ini.

Walau bagaimanapun, perkara-perkara tersebut telah diambil perhatian dan langkah-langkah pembetulan telah dibuat oleh pihak pentadbiran tanah dan juga pihak vendor. Selain itu, pihak PTG sentiasa meneliti ruang penambahbaikan melalui sistem eTanah bagi memudahkan proses permohonan pembangunan.

Di samping itu, pada tahun ini, Pihak Berkuasa Negeri telah meluluskan pengemaskinian tempoh masa proses permohonan pembangunan tanah yang lebih cepat. *(Perincian adalah seperti di lampiran).*

PERMOHONAN	TEMPOH MASA (ASAL)	TEMPOH MASA BAHARU (HARI BEKERJA)
Tukar Syarat Dan Pecah Sempadan Serentak	90	30
Serah Balik Dan Berimilik Semula	90	
Serah Balik Tanah (Untuk Tujuan Pemajuan)	90	
Pecah Sempadan	60	55
Penyatuan Tanah	90	
Pecah Bahagian (Selain Pertanian)	60	
Tukar Syarat	90	

PERMOHONAN	TEMPOH MASA (ASAL)	TEMPOH MASA BAHARU (HARI BEKERJA)
Tukar Syarat (Pertanian-Pertanian)	90	20
Pecah Bahagian (Pertanian) Bukan Untuk Tujuan Pemajuan	60	30
Serah Balik Sebahagian Tanah	90	30

Yang Berhormat Dato' Yang Dipertua,

Tersentuh hati kecil saya apabila YB Aulong mendakwa Kerajaan Persekutuan telah menganaktirikan Negeri Perak dalam agihan peruntukan kepada perbadanan kemajuan negeri-negeri.

Berdasarkan semakan yang dibuat, didapati PKNPk telah menerima peruntukan sebanyak RM37.88 juta daripada jumlah RM74.32 juta yang dijanjikan di bawah Projek Khas yang diberikan sejak tahun 2019 sehingga 2021.

Yang Berhormat Dato' Yang Dipertua,

Sejak tahun 2019, saya didendangkan dengan dakwaan kononnya Kerajaan Negeri telah membelanjakan sebanyak RM600 juta dalam projek MAPS.

Sejak itu, sewaktu saya sebagai Ketua Pembangkang lagi, saya telah menafikan dakwaan ini kerana MAPS dibangunkan oleh PCB Development Sdn. Bhd., iaitu anak syarikat kepada PCB yang tersenarai di Bursa Malaysia.

Kerajaan Negeri Perak tidak pernah membiayai projek ini. Sebaliknya, ia dibiayai oleh PCBD melalui pinjaman daripada beberapa institusi kewangan. Oleh itu, tidak timbul Kerajaan Negeri rugi atau pun berhutang seperti yang didakwa.

Sebagai Menteri Besar, hari ini saya ingin menegaskan sekali lagi bahawa Kerajaan Negeri tidak terlibat dengan sebarang hutang dan tidak bertanggungjawab untuk membayar hutang berkenaan. Oleh yang demikian, Kerajaan Negeri juga tidak mencampuri urusan perniagaan syarikat berkenaan kerana ia diuruskan secara profesional oleh lembaga pengarah dan badan pengurusan syarikat.

Dalam erti kata lain, Kerajaan Negeri tidak mempunyai '*locus standi*' untuk mencampuri urusan syarikat berkenaan.

Yang Berhormat Dato' Yang Dipertua,

Saya memahami hasrat yang ingin disampaikan oleh Yang Berhormat Behrang semasa membangkitkan perkara-perkara berkaitan enakmen-enakmen yang telah diluluskan oleh Dewan Negeri Perak.

Untuk makluman Yang Berhormat Behrang, setakat kini Dewan Negeri Perak telah menggubal dan meluluskan sebanyak 453 enakmen yang terdiri daripada 260 enakmen ibu dan 193 enakmen pindaan, tidak termasuk undang-undang subsidiari.

Semakan ke atas enakmen-enakmen sedia ada merupakan proses yang berterusan. Lazimnya penyemakan enakmen-enakmen dibuat atas permintaan jabatan atau agensi atau pun atas syor oleh Pesuruhjaya Penyemakan. Beberapa enakmen Negeri telah pun disemak setakat ini yang termasuklah State Secretary, Perak (Incorporation) Enactment 1951, Menteri Besar Perak (Incorporation) Enactment 1951, Enakmen

Perbadanan Kemajuan Negeri Perak 1967, Enakmen Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak.

Tindakan lanjut sedang dijalankan bagi menyemak enakmen-enakmen lain. Seksyen 8 tidak memperuntukkan tempoh masa spesifik untuk tindakan penyemakan ini diselesaikan, justeru proses ini akan terus dipergiatkan bagi memenuhi pematuhan peruntukan ini. Sepanjang proses ini berlangsung, enakmen-enakmen yang terbabit masih lagi berkuatkuasa.

Sesuai dengan peredaran zaman, undang-undang negeri dalam *soft copy* boleh didapati secara dalam talian menerusi pangkalan data berbayar seperti Lawnet dan CLJ serta laman sesawang jabatan berkaitan. Salinan fizikal juga boleh didapati di perpustakaan awam di seluruh negeri Perak.

Bersesuaian dengan ini, satu usul untuk mewujudkan Jawatankuasa Pilihan Khas Bagi Mengkaji Enakmen-Enakmen Negeri Perak Darul Ridzuan akan dibawa pada hari isnin 20 Disember 2021. InshaAllah, jawatankuasa ini akan bertanggungjawab untuk mengkaji sebarang keperluan pindaan kepada enakmen-enakmen negeri Perak.

ISU-ISU YB DATO' SHAHRUL ZAMAN BIN DATO' YAHYA

Yang Berhormat Dato' Yang Dipertua,

Saya mohon izin untuk menggulung perbahasan bagi pihak Pengerusi Jawatankuasa Industri, Pelaburan dan Pembangunan Koridor Perak.

Bagi menjawab pertanyaan YB Pasir Pinji dan Kepayang, berhubung Projek Pembangunan Silver Valley Technology Park (SVTP), projek kini dalam proses mendapatkan Kelulusan Kebenaran Merancang (KM) daripada Pihak Berkuasa Tempatan (PBT).

Pihak Majlis Bandaraya Ipoh (MBI) selaku Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) bagi kawasan yang terlibat, kini sedang menyemak keperluan-keperluan teknikal projek pembangunan ini agar ia dapat mematuhi peraturan-peraturan yang berkaitan, sebelum Kelulusan Kebenaran Merancang (KM) dapat diberikan.

Walaupun projek ini menjadi keutamaan Kerajaan Negeri dalam usaha membangunkan sektor perindustrian serta ekonomi di Negeri Perak, namun pihak Kerajaan Negeri sentiasa mengamalkan pematuhan tatacara pelaksanaan projek pembangunan agar selari dengan peraturan- peraturan yang berkuatkuasa, bagi menjamin kepentingan dan keselamatan setiap pihak, terutama kepentingan orang awam sentiasa terpelihara.

Dalam masa sama, Pihak Berkuasa Pelaksanaan Koridor Utara (NCIA) yang bertindak selaku '*Master Developer*' Projek Pembangunan Silver Valley Technology Park (SVTP) kini sedang menyediakan reka bentuk terperinci projek ini, agar proses-proses berikutnya berjalan lancar sejurus Kelulusan Kebenaran Merancang (KM) diperoleh kelak. Pihak NCIA, menjangkakan kerja pembinaan di tapak dijangka akan dimulakan dalam tahun 2022.

Yang Berhormat Dato' Yang Dipertua,

Sebagai respon terhadap pertanyaan YB Pasir Pinji berkenaan status terkini industri pelaburan di negeri Perak, sukacita dimaklumkan bahawa Negeri Perak telah mencatatkan pelaburan di dalam sektor pembuatan sebanyak RM4.057 billion bagi tempoh Januari sehingga Jun 2021 yang merangkumi 21 buah projek dari sektor Pembuatan Makanan, Produk Berasaskan Getah, Peralatan Pengangkutan, Kimia dan Produk Berasaskan Kimia, Produk Plastik, Produk Berasaskan Kayu, Tekstil dan Produk Tekstil dan Pembuatan Perabut. Projek-projek ini merangkumi daerah Kinta, Larut, Matang dan Selama, Kerian dan Kuala Kangsar.

Pihak InvestPerak juga menyasarkan sekitar RM2 billion jumlah pelaburan bagi tempoh Julai hingga Disember 2021. Pihak InvestPerak, MIDA dan juga NCIA menganggarkan tidak kurang dari RM5 bilion potensi pelaburan baharu akan merangkumi sekitar 11 buah projek dari pelabur tempatan dan juga pelabur asing bagi sektor produk berasaskan getah, elektrik dan elektronik, peralatan pengangkutan, farmaseutikal, tenaga diperbaharui dan produk kimia. Projek ini merangkumi beberapa buah daerah di Negeri Perak termasuk Kinta, Manjung, Muallim, Batang Padang dan Kerian.

Pada 4 Oktober 2021, dalam Majlis Komitmen Pelaburan, pihak Kerajaan Negeri melalui Pihak Pelaksanaan Koridor Utara (NCIA) mengalu-alukan pelaburan berimpak tinggi ke Negeri Perak menerusi 5 syarikat iaitu Eco Medi Glove Sdn. Bhd., Onetexx Sdn. Bhd., PNA Technologies Sdn. Bhd., HICOM-Teck See Manufacturing (M) Sdn. Bhd., dan Dynacare Sdn Bhd.

Dari sudut peluang pekerjaan yang dijana bagi sektor pembuatan, 21 buah projek yang diluluskan untuk tempoh Januari hingga Jun 2021 telah menjana sekitar 3,800 peluang pekerjaan baharu. Manakala baki pelaburan bagi tempoh Julai 2021 hingga Disember 2021 dijangka akan menjana tambahan 600 peluang pekerjaan baharu. Untuk tahun 2022 pula, sebanyak 2,000 peluang pekerjaan baru dijangka dapat diwujudkan melalui kemasukan pelaburan-pelaburan baru.

Untuk makluman YB Pinji juga, penularan wabak COVID-19 sememangnya memberi impak yang cukup besar kepada pertumbuhan ekonomi Malaysia dan Perak secara khususnya. Ini jelas dapat dilihat melalui Keluaran Dalam Negeri Kasar (KDNK) Negeri Perak pada tahun 2020 yang mencatatkan penguncupan sekitar -2.3% berbanding tahun sebelumnya.

Untuk pengetahuan YB juga, KDNK Negeri Perak dari sektor pembuatan menyumbang sebanyak 19% dari pada tahun 2020, namun dengan perkembangan yang memberangsangkan ini pihak Negeri yakin angka sumbangan kepada KDNK tersebut dapat dipertingkatkan dalam jangka masa terdekat dan secara tidak langsung meningkatkan hasil Negeri melalui kutipan cukai dan sebagainya.

Yang Berhormat Dato' Yang DiPertua,

YB Pasir Panjang membangkitkan mengenai keperluan supaya Kerajaan mengambil langkah proaktif untuk membangunkan kawasan Lumut Port.

Untuk makluman YB Pasir Panjang, hal ehwal pembangunan maritim termasuk pelabuhan, laluan kapal & infrastruktur terletak di bawah seliaan Jabatan Laut Malaysia, di bawah Kerajaan Persekutuan. Jabatan ini diwujudkan bagi mentadbir urusan perkapalan dan pelabuhan serta hal ehwal maritim di perairan Malaysia.

Antara fungsi utama Jabatan Laut Malaysia adalah; Mengawal selia perkapalan, pelabuhan, pelaut dan keselamatan pelayaran, bertindak selaku pemberi perkhidmatan sektor perkapalan, pelabuhan dan keselamatan pelayaran, serta bertanggungjawab dalam pembangunan ekonomi maritim.

Manakala, dari pihak Kerajaan Negeri, Lumut Maritime Terminal Sdn Bhd iaitu salah satu anak syarikat Perbadanan Kemajuan Negeri Perak (PKNPk) telah menyediakan perancangan strategik yang dinamakan LUMUTPORT's Business Strategic Plan (BSP) 2016-2026, dengan anggaran bajet sebanyak RM375 juta.

Rancangan strategik ini mempunyai 3 teras utama, iaitu:

- i) Perkembangan Perniagaan,
- ii) Peningkatan Produktiviti, dan
- iii) Pengoptimuman Kapasiti.

Kajian secara terperinci telah dilaksanakan dari aspek perniagaan, komersil, operasi syarikat, kajian komoditi, kajian terhadap profail klien serta potensi perkembangan perniagaan.

Kajian kebolehlaksanaan daripada perunding bebas yang berpengalaman dalam sektor maritim, iaitu Royal Haskoning DHV telah dibuktikan secara komersil di mana Business Strategic Plan (BSP) Lumut Port ini telah dilaksanakan dan kapasiti Lumut Port telah meningkat dari tahun ke tahun.

Malah, sejajar dengan perancangan 10 tahun BSP 2016 - 2026, Lumut Port kini dalam proses pembinaan Lumut Maritime Terminal 2 (LMT 2) bagi menyokong perkembangan kapasiti operasi syarikat. LMT2, yang berkeluasan 46.5 hektar, dijangka siap pada awal tahun 2023 dan akan menjadi Pelabuhan pertama di Perak yang menggunakan *clean cargo concept*. Ia adalah kawasan industri baharu dan akan dibangunkan sebagai kawasan perdagangan bebas.

Dalam usaha meningkatkan aktiviti perniagaan Lumut Port, seperti menambah klien dan pengguna berpotensi terminal ini, serta menarik lebih banyak feeder operator ke Lumut Port, pihak Kerajaan Negeri di bawah Portifolio Jawatankuasa Industri, Pelaburan dan Pembangunan Koridor sentiasa bekerjasama dengan Lumut Port dalam menggalakkan kemasukan pemain industri baru ke Perak.

Agensi-agensi seperti InvestPerak dan MIDA turut serta bersama Lumut Port dalam aktiviti penggalakan pelaburan bagi menarik pemain-pemain industri strategik ke Negeri Perak. Dengan kemasukan pemain-pemain industri baru yang strategik, aktiviti ekonomi akan semakin rancak, dan ini dapat menambah prospek pengguna bagi perkhidmatan Lumut Port.

Yang Berhormat Dato' Yang DiPertua,

YB Pangkor ada mengutarakan beberapa cadangan untuk menarik lebih banyak pelaburan ke negeri Perak.

Terima kasih diucapkan atas cadangan-cadangan yang diutarakan. Untuk pengetahuan YB Pangkor, Kerajaan Negeri melalui InvestPerak mempunyai perancangan tahunan bagi misi-misi penggalakan pelaburan ke luar negara.

Antara inisiatif-inisiatif lain yang dilaksanakan oleh Kerajaan Negeri melalui InvestPerak dalam menarik pelaburan ke Negeri Perak adalah seperti berikut:

- i. Mengenalpasti pelabur-pelabur berpotensi untuk dibawa ke Negeri Perak berasaskan kepada '*competitive advantage*' seperti harga jualan tanah yang rendah, kos operasi yang murah serta tenaga kerja yang berkemahiran dan berpengetahuan;
- ii. Menawarkan khidmat Pusat Sehenti Pelaburan (*Center of Investment - COI*) di mana pusat ini berperanan untuk menyelaraskan khidmat sokongan terus kepada pelabur-pelabur dengan melibatkan jabatan-jabatan dan agensi Kerajaan Negeri dan Persekutuan di Negeri Perak. Pusat ini berperanan memastikan projek-projek yang diluluskan dapat dilaksanakan dengan licin dan sempurna bagi memastikan ianya dapat beroperasi mengikut jadual serta mematuhi peraturan yang telah ditetapkan oleh Jabatan-jabatan Teknikal yang berkaitan.
- iii. Menawarkan insentif dalam hal-hal berkaitan tanah seperti pengurangan cukai tanah dan cukai pintu kepada pelabur-pelabur khususnya dalam sektor pembuatan dan perkhidmatan yang melaksanakan projek-projek berimpak tinggi kepada pembangunan ekonomi Negeri.

- iv. Memberi tumpuan terhadap pelaburan yang berdaya maju dan berimpak tinggi bagi memperkukuhkan spektrum industri serta memanfaatkan kelebihan yang ada di Perak seperti industri '*advanced electronics and semi-conductor*', peralatan dan peranti perubatan, sumber tenaga alternatif dan tenaga solar, jentera dan industri sokongan kejuruteraan terkini. Penekanan juga diberikan terhadap industri-industri berintensifkan modal dan teknologi serta penglibatan R&D.

- v. Menggalakkan aktiviti nilai tambah kepada sumber asli yang terdapat di Perak bagi penghasilan produk berkualiti tinggi serta membangunkan lebih banyak industri hiliran yang akan menggunakan sumber asli tersebut sebagai bahan mentah di dalam aktiviti pengeluaran produk.

Untuk pengetahuan YB Pangkor, Kerajaan Negeri pada ketika ini menerusi YB Pengerusi Jawatankuasa Industri, Pelaburan dan Pembangunan Koridor Negeri Perak telah menubuhkan satu jawatankuasa, iaitu "Committee of Industry, Investment & Corridor Development (CI2CD) Advisory Council" yang dianggotai oleh tokoh-tokoh akademik dan perniagaan serta mantan EXCO Industri dan

Pelaburan Perak bagi mendapatkan pandangan dan input berkaitan usaha menarik pelaburan ke Negeri Perak. Ini kerana Kerajaan Negeri menyedari kepakaran dan pengalaman tokoh-tokoh ini perlu diberi perhatian untuk dilaksanakan bagi memperkasakan lagi ekonomi negeri khususnya dalam menarik lebih banyak pelaburan berkualiti dari semasa ke semasa.

Untuk makluman Yang Berhormat Pangkor, terdapat tiga buah syarikat yang sedang beroperasi di bawah inisiatif GBS@IPOH, iaitu Puncak Tegap Sdn. Bhd., North Magnifico Tech Sdn. Bhd., dan Eunoia CX Sdn. Bhd. Melalui inisiatif ini, sebanyak 167 peluang pekerjaan telah diwujudkan, manakala sebanyak 682 peluang pekerjaan baharu dijangka dapat dicipta dalam tempoh lima tahun.

Yang Berhormat Dato' Yang Dipertua,

YB Chenderiang mengutarakan pertanyaan mengenai status projek pelan pembangunan bersepadu stesen keretapi Ipoh.

Untuk makluman Yang Berhormat Chenderiang, Majlis Mesyuarat Kerajaan (MMK) telah meluluskan pindaan berhubung kelulusan pemberimilikan daripada Perbadanan Menteri Besar (MB Inc.) kepada Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri (SSI).

SSI dan Perbadanan Aset Keretapi (RAC) telah memeterai Memorandum Persefahaman (MoU) pada 30 Ogos 2021 bagi Cadangan Pembangunan Projek Bersepadu Stesen Keretapi Ipoh (Ipoh Sentral).

Untuk makluman Yang Berhormat juga, lanjutan daripada pemeteraian MoU tersebut, beberapa siri mesyuarat dan perbincangan telah diadakan di antara SSI dan RAC bagi menyelesaikan urusan berkaitan hal ehwal tanah terutamanya mengenai pembatalan rizab di peringkat Persekutuan oleh pihak RAC serta memuktamadkan terma dan syarat (*term sheet & wishlist*) yang akan dipersetujui oleh kedua-dua pihak sebelum memeterai *Memorandum of Agreement* (MoA) yang dijangka akan diselesaikan pada pertengahan tahun 2022 sebelum proses pembangunan projek seterusnya dilaksanakan.

Yang Berhormat Dato' Yang Dipertua,

Sejak kecil, kita sering dididik dan diasuh untuk selalu membetulkan **NIAT** sebelum melakukan sesuatu perbuatan atau tindakan. Tanpa niat yang betul, kita cenderung tergelincir daripada matlamat, malah sukar untuk melakukan penghijrahan ke arah kebaikan.

Dalam awal ucapan penggulungan ini, saya ada menyebut mengenai NIAT. Saya tekankan bahawa saya percaya segala pandangan dan teguran yang dilontarkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat dalam persidangan kali ini adalah berpaksikan kepada NIAT yang baik untuk melihat Belanjawan 2022 akhirnya mencapai matlamat yang ditetapkan.

Itulah juga NIAT dan semangat yang saya dan rakan-rakan pentadbiran cuba sematkan dalam Belanjawan 2022. Jika NIAT untuk mencari populariti semata-mata, belanjawan ini akan dirangka menggunakan naratif politik tanpa mengira asbab dan akibat yang akan ditanggung oleh rakyat di kemudian hari.

Dalam hal ini, Kerajaan Negeri sedaya upaya memastikan setiap inisiatif dan perancangan yang disusun dalam Belanjawan 2022 akhirnya akan dapat memenuhi harapan dan aspirasi rakyat tanpa mengira garisan kaum, agama atau ideologi politik.

Misalnya, keputusan Kerajaan Negeri menambah peruntukan kepada Ahli-Ahli Yang Berhormat dilakukan atas NIAT agar rakan-rakan wakil rakyat dapat menambahbaik perkhidmatan terutamanya di pusat khidmat supaya akhirnya memberi lebih manfaat kepada rakyat di kawasan masing-masing.

Begitu juga penglibatan GLC-GLC untuk memainkan peranan yang signifikan dalam Belanjawan 2022. Pendek kata, dalam menghadapi situasi yang mencabar, kita sama-sama berusaha untuk saling melengkapi agar setiap hasrat murni yang terisi dalam Belanjawan 2022 akan dapat kita realisasikan.

Pun begitu, suka untuk saya mengingatkan diri saya dan kita semua bahawa NIAT baik yang disematkan dalam Belanjawan 2022 tidak akan mendatangkan apa-apa makna jika tidak disusuli dengan pelaksanaan yang betul.

Maka saya mengulangi gesaan supaya kita sama-sama dapat pastikan setiap ringgit dan sen yang dibelanjakan mengambil kira perancangan yang rapi, meneliti kebolehlaksanaan serta mengikut tatacara kewangan sepatutnya.

Bersandarkan keazaman dan komitmen semua, saya berharap mudah-mudahan, segala NIAT murni yang dicita-citakan melalui belanjawan ini akan dapat kita realisasikan. Insya-Allah.

Dengan harapan itu, saya dan seluruh barisan kepimpinan Kerajaan Negeri memohon restu dari Allah SWT semoga dipermudahkan segala urusan pelaksanaan Belanjawan 2022 demi kesejahteraan rakyat dan kemakmuran negeri Perak Darul Ridzuan.

*Masak meranum buah ara,
Jatuh sebiji di atas papan,
Jika berjimat setiap perkara,
Pasti terjamin masa hadapan.*

EMBARGO

Yang Berhormat Dato' Yang Dipertua,

Demikianlah ucapan penggulungan saya.

Sekian, Wabillahitaufiq Walhidayah Wassalamualaikum Warahmatullahi
Wabarakatuh